

Nr 352.

Godkänd av första kammaren den 1 juni 1928.

Godkänd av andra kammaren den 1 juni 1928.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående vissa framställningar rörande elfte huvudtiteln, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtande nr 30 samt memorial nr 41.)

Till KONUNGEN.

Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i anledning av nedannämnda framställningar rörande elfte huvudtiteln.

A. Civila pensionsväsendet.

1:o.

I en till riksdagen avlåten, den 13 januari 1928 dagtecknad proposition nr 20 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till den överkonstapeln *August Strandkvist* av Malmöhus läns landsting beviljade pensionen å 2,340 kronor jämte dyrtidstillägg må, räknat från och med ingången av år 1927, från förslagsanslaget till polisväsendet i riket utgå statsbidrag med en tredjedel av de Strandkvist sålunda tillkommande pensionsförmånerna.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande proposition.

2:o.

I en den 20 januari 1928 avlåten proposition nr 42 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att arbetaren vid mynt- och justeringsverket *Alfred Hjorth* må från och med månaden näst efter den, under vilken han erhåller entledigande från sin anställning vid verket, under sin återstående livstid åtnjuta en årlig pension av 900 kronor, att utgå av sjunde huvudtitelns reservationsanslag till bestridande av de med mynt- och justeringsverkets drift förenade kostnader.

Riksdagen, som biträtt Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande pensionsbeloppets storlek, får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

3:o.

I en till riksdagen avlåten, den 17 februari 1928 dagtecknad proposition nr 79 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av förra lärarinnorna *Jenny Maria Sofia Kindberg*, *Agda Elisabet Rahmn*, *Ellen Lindskog*, *Henrika Scheffer* och *Hilma Sofia Spångberg* må utan hinder därav att hon icke uppfyller alla för erhållande av tilläggspension enligt kungörelsen den 31 december 1917 (nr 965) angående tilläggspension åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna stadgade villkor, kunna för tid efter utgången av år 1927 komma i åtnjutande av tilläggspension, beräknad enligt grunder, som angivas i berörda kungörelse samt i kungörelserna den 18 november 1921 (nr 702) och den 20 maj 1927 (nr 174) angående ändring i vissa delar av förstnämnda kungörelse, dock att vid sådan beräkning beträffande envar av *Jenny Maria Sofia Kindberg* och *Hilma Sofia Spångberg* hänsyn må tagas endast till sådan av henne bestridd tjänstgöring, som infallit före läsåret 1903—1904, respektive före år 1904.

Eders Kungl. Maj:ts förslag ansluter sig i huvudsak till vad riksdagen tidigare i åtskilliga liknande fall medgivit. På grund härav har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

B. Militära pensionsväsendet.

4:o.

I en till riksdagen den 10 februari 1928 avlåten proposition nr 59 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att å den kaptenen i kustartilleriets reserv *August Karl Julius Saloman* av 1927 års riksdag beviljade pension må utgå sådana pensionsförhöjningar, som avses i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280) med bestämmelser om ny pension för vissa pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

5:o.

I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1928 dagtecknad proposition nr 72 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av förutvarande verkmästarna å månadslönarstat *Carl August Carlsson* och *Karl Gustaf Löf* samt verkmästaren å månadslönarstat *Carl Vilhelm Theodor Carlstedt* må, Carlsson från och med den 1 april 1927, Löf från och med den 1 oktober samma år och Carlstedt från och med månadens näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära årlig pensionsförbättring med 1,155 kronor 60 öre, att utgå från anslag, som är eller må varda beviljat till pensionsförbättring för viss personal vid marinen, och i samma ordning som fyllnadspension.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser Carlsson och Carlstedt, vill riksdagen erinra, att riksdagen tidigare i åtskilliga fall beviljat verkmästare å månadslönarstat vid flottans varv pensionsförbättring efter samma grunder, som i propositionen föreslås. Under sådana förhållanden har riksdagen funnit sig böra bifalla ifrågavarande förslag om pensionsförbättring åt omförmälda två verkmästare.

Vad åter angår frågan om pensionsförbättring åt Löf, framgår av utredningen i ärendet, att denne vid sin avgång ur tjänst innehafte befattning som verkmästare under allenast två år. Vid sådant förhållande har riksdagen icke funnit tillräckliga skäl föreligga för beredande av pensionsförbättring åt honom. Riksdagen vill i detta avseende hänvisa till vad statskontoret uti avgivet yttrande i ärendet anført rörande de grunder, som enligt den civila pensionslagen tillämpas för det fall, att vederbörande icke under minst fem år innehafte den tjänst, från vilken avgången äger rum.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla,

dels att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, i vad densamma avser pensionsförbättring åt verkmästarna Carlsson och Carlstedt, vunnit riksdagens bifall;

dels ock att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, i vad densamma avser pensionsförbättring åt verkmästaren Löf, icke av riksdagen bifallits.

6:o.

I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1928 dagtecknad proposition nr 60 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förutvarande båtsmännen *Anders Ferdinand Jonsson Frodig*, *Josef Nilsson Hultman*, *Leonard Pettersson Hult* och *Robert Westin Stållhult* må tilldelas pension, såsom om de uppfyllt härför reglementsensligt stadgade villkor, att utgå för Frodig från och med januari, för Hultman från och med februari, för Hult från och med maj och för Stållhult från och med september, allt år 1927.

Med hänsyn till förut av riksdagen i liknande fall fattade beslut har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

7:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:272) har hemställts, »att riksdagen må besluta, att förre soldaten vid livkompaniet av Kungl. Norrbottens regemente nr 16 *Lars Erik Öhman* må erhålla understöd från Vadstena krigsmanshuskassa».

Med hänsyn till Öhmans tjänstetid och övriga i ärendet åberopade omständigheter har riksdagen ansett sig böra medgiva, att Öhman förklaras berättigad till underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa, oaktat han icke tjänat kronan under den tid, som är föreskriven för en dylik förmån. Underhållet har ansetts böra utgå från och med den 1 juli 1928.

Riksdagen anmäler förty, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre soldaten vid Norrbottens regemente *Lars Erik Öhman* må från och med den 1 juli 1928 från Vadstena krigsmanshuskassa tilldelas underhåll enligt samma grunder, som om han tjänat för underhålls erhållande föreskriven tid.

8:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:354) har hemställts, »att riksdagen må medgiva, att förre dragonen vid Alsens skvadron nr 39 *Erik Wikén* må från och med den 1 juli 1928 från Vadstena krigsmanshuskassa tilldelas underhåll enligt samma grunder som om han tjänat för underhålls erhållande föreskriven tid».

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit har riksdagen medgivit, att Wikén må berättigas till underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa såsom om han tjänat kronan under den tid, som för en dylik förmåns erhållande är föreskriven. Beträffande tidpunkten för underhållets inträdande har riksdagen intet haft att erinra mot vad i motionen föreslagits.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen, med bifall till förevarande motion, medgivit, att förre dragonen vid Norrlands dragonregemente *Erik Wikén* må från och med den 1 juli 1928 från Vadstena krigsmanshuskassa tilldelas underhåll enligt samma grunder, som om han tjänat för underhålls erhållande föreskriven tid.

C. Allmänna indragningsstaten.

I. Ang. försvarsdepartementet.

9:o.

I en till riksdagen avlåten, den 3 februari 1928 dagtecknad proposition nr 57 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att snickarmästaren vid krigsskolan *Jan Jansson Mellqvist* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin an-

ställning vid krigsskolan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,800 kronor.

Riksdagen, som ej funnit tillräckliga skäl förebragta för att i förevarande fall medgiva ett högre pensionsbelopp än som vid motsvarande tjänstetid pläгат beviljas föreståndare för regementsverkstad eller 1,452 kronor, får anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att snickarmästaren vid krigsskolan Jan Jansson Mellqvist må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid krigsskolan, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,452 kronor.

10:o.

I punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre föreståndaren för Positionsartilleriregementets skrädderiverkstad *Petter Ek* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,440 kronor.

Riksdagen, som icke funnit annan erinran att framställa mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag än att pensionsbeloppet syntes böra jämkas till det belopp — 1,452 kronor — som riksdagen i det under nästföregående punkt avsedda fallet beviljat, får anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att förre föreståndaren för Positionsartilleriregementets skrädderiverkstad *Petter Ek* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,452 kronor.

11:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 3 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att förmannen vid Karlsborgs artillerikårs intendenturverkstäder, skomakarmästaren *Emil Ferdinand Löfholm* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,260 kronor.

Under återopande av utredningen i ärendet får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

12:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 4 av samma proposition riksdagen medgiva, att förre föreståndaren för Karlskrona grenadjärregementets skrädderiverkstad, skräddarmästaren *Jonas Fager* må från och med den 1 oktober 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,224 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

13:o.

Uti punkten 5 av propositionen nr 57 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre verkmästaren vid Bohusläns regementes skrädderi-verkstad *Adolf Struts* må från och med den 1 juli 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension till så stort belopp, att densamma, tillika med vad av honom åtnjutes från Vadstena krigsmanshuskassa, kommer att uppgå till sammanlagt 1,020 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

14:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 6 föreslagit riksdagen medgiva, att föreståndaren för Göta ingenjörkårs fästningsingenjörkompanis skomakeriverkstad *Frans Edvard Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,116 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

15:o.

Under punkten 7 föreslås, att riksdagen må medgiva, att arbetaren vid Åkers krutbruk *August Henning Karlsson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid krutbruket, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,152 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt ej givit riksdagen anledning till invändning, får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

16:o.

Eders Kungl. Maj:t har under punkten 8 av berörda proposition nr 57 föreslagit riksdagen medgiva, att envar av nedan angivna arbetare vid Karlsborgs tygstation må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid tygstationen, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension med följande belopp, nämligen *Alexander Karlsson* 1,152 kronor, *Frans Ludvig Fors* 1,152 kronor, *Carl Vilhelm Johansson* 996 kronor, *Gustaf Valfrid Andersson* 996 kronor, *Otto Robert Hallberg* 996 kronor, *Alfred Blomgren* 996 kronor, *Per Alfred Walerius* 900 kronor och *Johan Gottfrid Flod* 876 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

17:o.

Uti punkten 9 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid Vendes artilleriregemente *Olof Håkansson Levin* må från och med

månaden näst efter den, varunder han, efter en tjänstgöringstid av 15 år, entledigas från sin anställning vid regementet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 756 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit har icke föränlett invändning från riksdagens sida, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

18:o.

Eders Kungl. Maj:t har under punkten 10 föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad *Holger Johansson Skog* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 660 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke av riksdagen bifallits.

19:o.

Under punkten 11 av ifrågavarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att envar av förutvarande arbeterskorna vid ammunitionsfabriken *Augusta Matilda Magnusson, Hulda Andersson* och *Brita Pettersson*, född Jonsdotter, må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten ägt rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, en var av Magnusson och Andersson med 804 kronor samt Pettersson med 720 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

20:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår under punkten 12, att riksdagen må medgiva, att skrädderiarbeterskan vid Svea ingenjörkårs intendenturverkstäder, änkan *Kristina Karlqvist*, född Andersdotter, må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 756 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

21:o.

I punkten 13 av ifrågavarande proposition nr 57 har Eders Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, att förra tvätterskan vid Svea ingenjörkår, änkan *Kristina Matilda Andersson*, född Lundqvist, må från och med den 1 juni 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

22:o.

I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1928 dagtecknad proposition nr 73 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att kaptenen i Västmanlands regementes reserv, majoren i armén *Carl Mårten Tottie* må från och med dagen näst efter den, då hans förordnande såsom rullföringsbefälhavare upphör, under sin återstående livstid uppbära tilläggspension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att tilläggspensionen jämte honom författningsenligt tillkommande pensionsförmåner uppgår till 3,852 kronor för år räknat.

Med hänsyn till i detta fall föreliggande särskilda omständigheter har riksdagen funnit sig böra biträda förslaget om en tilläggspension åt Tottie. Beträffande beloppet av densamma har riksdagen icke haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

23:o.

I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1928 dagtecknad proposition nr 124 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att en var av laboratorieföreståndaren vid flottans varv i Karlskrona, f. d. flaggunderofficeren, underlöjtnanten i marinen *Leopold Karlsson* och arbetsföreståndaren därstädes, f. d. flaggunderofficeren *Gustaf Emanuel Andersson* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin befattning såsom laboratorieföreståndare respektive arbetsföreståndare, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension till sådant belopp, att hans sammanlagda pensionsförmåner komma att uppgå till 2,544 kronor för år räknat.

Riksdagen har biträtt vad Eders Kungl. Maj:t i förevarande ärende föreslagit och får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts föreliggande proposition av riksdagen bifallits.

24:o.

I en till riksdagen den 24 februari 1928 avlåten proposition nr 138 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, under punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att skrivbiträdet vid Carl Gustafs stads gevärsfaktori *Johan Albert Lindqvist* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid gevärsfaktoriet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,344 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

25:o.

Uti punkten 2 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förmannen vid arméns intendenturförråd å Karlsborg

Alfred Carlsson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid intendenturförrådet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,260 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

26:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 3 av samma proposition riksdagen medgiva, att föreståndaren för Skånska trängkårens skomakeriverkstad *Anders Pettersson* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid kåren, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,116 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts här avsedda förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran, i följd varav riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

27:o.

Under punkten 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förmannen vid arméns intendenturförråd i Boden *Erik Johan Nyberg* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning vid förrådet, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,080 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

28:o.

I punkten 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre eldaren vid Hälsinge regemente *Karl Eriksson* må från och med den 1 december 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 996 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

29:o.

Under punkten 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre kontoristen vid arméförvaltningens artilleridepartements konstruktionsavdelning *Ernst Teodor Gelotte* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 816 kronor.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning.

30:o.

I punkten 7 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre vaktmästaren vid volontärskoleetablissemanget i Ronneby *Sven Johan Carlsson*

må från och med den 1 oktober 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit och får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

31:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 8 föreslagit riksdagen medgiva, att envar av nedan angivna förmän och arbetare vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden må från och med månaden näst efter den, varunder han avgått eller avgår från sin anställning vid nämnda byggnadsarbeten, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension med följande belopp, nämligen: *Johan Arvid Lundin* 996 kronor, *Johan Alfred Stoltz* 960 kronor, *Johan Petter Sundström* 924 kronor, *Karl Fredrik Ekberg* 924 kronor, *Nils Johan Nilsson* 924 kronor, *Johannes Emanuel Burman* 900 kronor, *Nils Petter Isaksson* 852 kronor, *Johan Karlsson* 900 kronor, *Oskar Eriksson* 876 kronor, *Johan Nilsson* 852 kronor, *Isak Johan Isaksson* 828 kronor, *Erik Johan Bodén* 828 kronor, *Karl Erik Karlsson* 816 kronor, *Olof August Engström* 792 kronor och *Israel Enström* 768 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

32:o.

Eders Kungl. Maj:t har uti punkten 9 föreslagit riksdagen medgiva, att envar av arbeterskorna vid ammunitionsfabriken *Matspers Greta Danielsson*, *Anna Rombén* och *Elsa Maria Blomgren* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, Danielsson med 996 kronor, Rombén med 900 kronor och Blomgren med 852 kronor.

Riksdagen, som biträder den av departementschefen uttalade uppfattningen, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

33:o.

I punkten 10 föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att envar av arbeterskorna vid krigsskolan *Alma Karolina Lundberg*, *Anna Rosina Lundberg* och *Gustava Eleonora Malmqvist* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension, envar av Alma Karolina Lundberg och Anna Rosina Lundberg med 876 kronor samt Malmqvist med 816 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har ej föranlett erinran från riksdagens sida, varför riksdagen anmäler, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

34:o.

Under punkten 11 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre skrädderiarbetaren vid Norrlands trängkärs skrädderiverkstad *Frans August Johannisson* må från och med den 1 september 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära — i stället för honom av 1920 års riksdag tillerkänt pensionsbelopp av 300 kronor — en årlig pension av 996 kronor.

Även riksdagen anser, att den Johannisson av 1920 års riksdag tilldelade pensionen numera med hänsyn till hans längre tjänstetid är allt för knappt tillmätt. Då riksdagen förut i liknande fall i stället för tidigare tillerkänd, men ej tillträdd pension beviljat ny pension till högre belopp och riksdagen i fråga om storleken av det pensionsbelopp, Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit för Johannisson, icke funnit anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

35:o.

Uti punkten 12 av förevarande proposition nr 138 har Eders Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, att furiren *Carl Arvid Adrian Holmberg* må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från den förrådsvaktmästarebefattning, han för närvarande uppehåller, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära — i stället för honom av 1916 års riksdag tillerkänt pensionsbelopp av 300 kronor — en årlig pension till så stort belopp, att densamma, tillika med honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till sammanlagt 1,260 kronor.

Av utredningen i ärendet framgår, att Holmbergs förestående entledigande synes vara en följd av de i samband med 1925 års härordningsbeslut inträdande förändringarna i arméns organisation men att Holmberg icke kunnat tillerkännas förtidspension för sin anställning såsom förrådsvaktmästare, när han uppburit lön som furir på stat. Under sådana förhållanden anser riksdagen lämpligt, att Holmberg efter avgången tillerkännes pension, avpassad i enlighet med de i kungörelsen den 15 januari 1926 (nr 10) angående förtidspension och avskedsersättning angivna grunderna för förtidspensionering och alltså utgörande 1,260 kronor.

Riksdagen får således anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

36:o.

I en den 24 februari 1928 till riksdagen avlåten proposition nr 139 har Eders Kungl. Maj:t, under återropande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. sergeanten på övergångsstat vid Första livgrenadjärregementet *Carl Mathias Winroth* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 819 kronor för år räknat, att utgå från allmänna indragningsstaten och åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 366) med grunder för pensions-

förbättring åt officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare vid armén och marinen.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit anser även riksdagen, att pensionsförbättring till angivet belopp bör beredas Winroth. Riksdagen anmäler förty, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågakarande proposition av riksdagen bifallits.

37:o.

I en till riksdagen avlåten, den 16 mars 1928 dagtecknad proposition nr 193 har Eders Kungl. Maj:ts, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förra sömmerskan vid Västerbottens regementes intendenturverkstäder *Hildur Kristina Emelie Sjögren* må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 564 kronor, dock med skyldighet för henne att till statsverket återbära det belopp om 500 kronor, som genom Eders Kungl. Maj:ts beslut den 11 februari 1927 tillerkänts henne från lantförsvarets anslag till extra utgifter.

De åtgärder, som, sedan frågan om beredande av pension åt förra sömmerskan Sjögren nästlidet år var föremål för riksdagens prövning, vidtagits i syfte att om möjligt återställa eller väsentligen förbättra hennes arbetsförmåga, synas, såsom av utredningen i ärendet framgår, icke hava lett till önskat resultat. Vid sådant förhållande har riksdagen ansett sig böra medgiva, att pension nu beredes henne. Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot det föreslagna pensionsbeloppets storlek, får förty anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition vunnit riksdagens bifall.

38:o.

I två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I:65 och II:113) har föreslagits, »att riksdagen ville medgiva, att f. d. daglönaren *Johan Alfred Lindström* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 600 kronor.»

Med hänsyn till vad numera blivit upplyst i ärendet — vilket även tidigare varit föremål för riksdagens behandling — har riksdagen ansett sig böra medgiva, att understöd till det i motionerna föreslagna beloppet beviljas Lindström. Detta understöd, vilket syntes riksdagen skäligen böra utgå från och med ingången av år 1927 under Lindströms återstående livstid, har beviljats å allmänna indragningsstaten.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motioner, medgivit, att förre daglönaren *Johan Alfred Lindström* må från och med den 1 januari 1927 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 600 kronor.

39:o.

I en inom riksdagen väckt motion (I:66) hemställas, »att riksdagen må medgiva, att värnpliktige nr 39 33/1916 *R. Gustafsson-Agzén* må tillerkännas ersättning enligt bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring».

Av utredningen i ärendet framgår, att Agzén icke kunnat tillerkännas ersättning för ådragen sjukdom, emedan framställning i ersättningsfrågan icke blivit gjord inom den tid, som i 1909 års militärsättningsförordning är föreskriven. Riksdagen har visserligen tidigare i åtskilliga fall meddelat dispens från förordningens preskriptionsbestämmelser. Efter den år 1920 vidtagna utsträckningen av preskriptionstiden från två till tre år har emellertid dylik dispens i regel — där ej särskilda omständigheter föranlett undantag — förekommit endast i sådana den äldre bestämmelsen underkastade fall, i vilka ersättningsanspråket likväl gjorts gällande inom den tid, som sedermera stadgats, eller tre år.

Ej heller har det i förevarande fall klart fastslagits, att militärtjänstgöringen varit orsak till sjukdomen. Riksförsäkringsanstalten, som funnit svårigheter föreligga att numera avgiva ett bestämt yttrande i denna punkt, har emellertid i avgivet utlåtande förklarat sig anse, att det icke kan uteslutas, att militärtjänstgöringen bidragit till sjukdomens uppkomst eller utveckling. Beträffande denna fråga må erinras, att enligt 1909 års militärsättningsförordning såsom förutsättning för ersättnings utgående gäller, att tjänstgöringen skäligen kan antagas hava till sjukdomen bidragit. Genom den av 1927 års riksdag antagna nya militärsättningsförordningen, som trätt i kraft med ingången av år 1928, har beträffande förutsättningarna i nu förevarande avseende för ersättningsrätt vidtagits en väsentlig ändring. Sålunda har beträffande sjukdom, som icke förorsakats av olycksfall, stadgats bland annat, att sjukdomen skall anses ådragen under militärtjänstgöring, därest den yppats under tjänstgöringen samt skälig anledning ej finnes att antaga, att sjukdomens framträdande föranletts av annan orsak än tjänstgöringen och att denna icke väsentligen bidragit därtill. Såvitt av handlingarna kan bedömas, vill det förefalla som om, därest det föreliggande fallet kunnat prövas efter de nya bestämmelserna, förutsättningarna för ersättningsrätt skulle varit i nu avsett hänseende uppfyllda.

Vid den prövning, som riksdagen med hänsyn tagen till nu angivna förhållanden ägnat det i motionen framställda förslaget, har riksdagen visserligen icke ansett lämpligt att, såsom i motionen ifrågasatts, riksdagen skulle medgiva dispens från villkoren för ersättning enligt 1909 års militärsättningsförordning. I betraktande av föreliggande ömmande förhållanden har riksdagen emellertid funnit starka billighetsskäl tala för att Agzén beredes något understöd från det allmännas sida. Riksdagen får erinra, att riksdagen tidigare i ett fall, som synes i någon mån likartat, beviljat dylikt understöd. 1922 års riksdag medgav nämligen, att till värnpliktigen C. O. Olsson finge från allmänna indragningsstaten utbetalas understöd, som fastställdes att utgå med det belopp, vilket skulle hava tillkommit honom, därest förordningen den 18 juni 1909 varit på honom tillämplig, dock utan rätt för honom att å understödet åtnjuta dyrtids- eller pensionstillägg.

I anslutning till vad riksdagen i nu antydda fall beslutit har riksdagen ansett sig böra medgiva, att Agzén må från allmänna indragningsstaten komma i åtnjutande av understöd med det belopp, som skulle hava tillkommit honom.

därest 1909 års militärsättningsförordning varit å honom tillämplig. Med hänsyn till de särskilda förhållanden, som i detta fall föreligga, har ett beslut i sådan riktning ansetts knappast behöva medföra konsekvenser av betänklig art eller omfattning.

Understödet har anvisats att utgå från och med den 1 januari 1928. Å understödet torde icke böra åtnjutas dyrtidstillägg. Givetvis bör ej heller annan tilläggsförmån ifrågakomma; särskild föreskrift i sådant avseende har emellertid ej syntts erforderlig.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att till Johan Richard Gerhard Gustafsson-Agzén må från och med den 1 januari 1928 från allmänna indragningsstaten utbetalas det understöd, som skulle hava tillkommit honom, därest förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, varit å honom tillämplig; dock utan rätt för Gustafsson-Agzén att å sagda understöd åtnjuta dyrtidstillägg.

II. Ang. socialdepartementet.

40:o.

I en till riksdagen avlåten, den 10 februari 1928 dagtecknad proposition nr 78 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, under punkten 2¹ föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. provinsialläkaren *Otto Montell* må, räknat från och med den 13 maj 1927, under sin återstående livstid uppbära, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att densamma jämte den författningsenligt utgående pensionen uppgår till 6,036 kronor årligen.

Då Montell åtnjuter honom författningsenligt tillkommande pension till belopp av 4,536 kronor, har riksdagen ansett det vara betänkligt att medgiva ytterligare pensionsförmån. Den tjänstgöring, som Montell vid sidan av verksamhet å innehavda läkartjänster bestritt vid vissa statliga institutioner — nämligen såsom skolläkare samt läkare vid post- och tullverken — har haft karaktären av bisyssla och synes icke vara av beskaffenhet att böra läggas till grund för beviljande av statspension. Ej heller har riksdagen funnit tillräckliga skäl föreligga att i detta fall medgiva tilläggspension, grundad på tillgodoräknande av tjänstetid utom statens tjänst.

Under sådana förhållanden har riksdagen icke bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

41:o.

I punkten 3 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att provinsialläkaren i Röstånga distrikt *Carl Gustaf Fritzell* må från och med dagen näst efter den, då han avgår från nämnda tjänst,

¹ Beträffande punkterna 1 och 5 av propositionen nr 78, se riksdagens skrivelse nr 354, punkterna 31 och 32.

under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,000 kronor.

Då Fritzell, såsom av utredningen framgår, icke uppfyller det i gällande pensionslag i fråga om tjänstetidens längd stadgade villkoret för rätt till pension, har riksdagen funnit tveksamt, huruvida pension borde i detta fall beviljas. Med hänsyn till Fritzells tjänstetid såsom extra provinsialläkare och de i ärendet åberopade ömmande omständigheterna har riksdagen likväl funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag. Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

42:o.

Eders Kungl. Maj:t har uti punkt 4 av samma proposition nr 78 föreslagit riksdagen medgiva, att provinsialläkaren i Ramsbergs distrikt *Ernst Erik August Haglund* må från och med dagen näst efter den, då han efter uppnådd pensionsålder avgår från nämnda tjänst, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,000 kronor.

Jämväl i förevarande fall har riksdagen funnit tvekan kunna föreligga, huruvida pension av statsmedel borde medgivas. Med hänsyn till de särskilda förhållanden, som åberopats till stöd för Eders Kungl. Maj:ts förslag, har riksdagen emellertid icke velat motsätta sig bifall till detsamma.

På grund härav får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

43:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 6 av ifrågavarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att till hushållerskan vid Järvsö sjukhus för spetälska *Karin Andersson* må från och med månaden näst efter den, under vilken hon avgår från sin anställning vid sjukhuset, under hennes återstående livstid å allmänna indragningsstaten utgå en årlig pension av 708 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till anmärkning mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

44:o.

Under punkten 7 av förevarande proposition föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att överståthållaren *Carl Fredrik Wilhelm Hederstierna* må från och med dagen näst efter den, då han efter uppnådd ålder av 67 år avgår från sin tjänst, under sin återstående livstid uppbära, utöver honom eljest tillkommande pension, en tilläggs pension å allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att sammanlagda pensionen uppgår till 9,996 kronor årligen.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

45:o.

Under punkten 8 av förevarande proposition nr 78 har Eders Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, dels att polismannen *Viktor Emanuel Lindberg* må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid å allmänna indrag-

ningsstaten åtnjuta en årlig pension av statsmedel å 750 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från landsting, kommuner eller enskilda;

dels ock att å ifrågavarande pension må utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl att dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast till vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper å den från allmänna indragningsstaten utgående delen av pensionsbeloppet.

Eders Kungl. Maj:ts förslag ansluter sig till vad riksdagen tidigare i åtskilliga liknande fall beslutit. Riksdagen har icke funnit anledning till annan erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit än att dels för utbetalande av dyrtidstillägg å den del av sammanlagda pensionsbeloppet, som utgår av statsmedel, synts böra såsom villkor föreskrivas, att sådan förmån utgår jämväl å den övriga delen av pensionsbeloppet, dels ock den av statsmedel utgående delen ansetts böra jämkas till närmaste i fullt krontal med 12 jämmt delbara tal och alltså bestämmas till 756 kronor.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit

dels att polismannen Viktor Emanuel Lindberg må från och med månaden näst efter den, varunder han avgår från sin anställning såsom polisman, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av statsmedel å 756 kronor, under villkor att pension till lika stort belopp utgår från landsting, kommuner eller enskilda;

dels ock att å ifrågavarande pension må — under villkor, att sådan förmån beredes jämväl å den pension, som utgår från landsting, kommuner eller enskilda — åtnjutas dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för pensionerade f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl att dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda pensionsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast till vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper å den från allmänna indragningsstaten utgående delen av pensionsbeloppet.

III. Ang. kommunikationsdepartementet.

46:o.

I en till riksdagen avlåten, den 17 februari 1928 dagtecknad proposition nr 100 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att reparatören *Frans Magnus Berglund* må från och med dagen näst efter den, då han avgår från innehavd tjänst vid statens järnvägar, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt belopp av 240 kronor, dock utan rätt att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter har riksdagen funnit sig böra biträda förslaget om viss ersättning till Berglund. Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

47:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:183) har yrkats, »att riksdagen måtte besluta bevilja förrådssnickaren vid statens järnvägsbyggnader *Johan Algot Berg* i Storuman en årlig pension från och med den 1 april 1928 och så länge han lever till det belopp han skolat komma att erhålla, därest han vid avskedet ur statens tjänst haft 25 tjänste- och 55 levnadsår».

Enligt gällande bestämmelser beträffande pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader erfordras för rätt till pension att hava uppnått 55 levnadsår samt innehava minst 25 anställningsår. Berg, som uppnått en ålder av endast 46 år och vars anställningstid omfattar ungefär 24 år, uppfyller icke dessa fordringar. Han är alltså icke berättigad till pension.

Emellertid synas i detta fall föreligga sådana omständigheter, vilka enligt riksdagens mening skäligen böra föranleda till beredande av pension utav allmänna medel. Bergs jämförelsevis långvariga anställning i statens tjänst torde i förening med den omständigheten, att han av sjukdom blivit urståndsatt till vidare arbete, få anses utgöra tillräcklig grund för ett beslut i sådant avseende. Riksdagen har ock tidigare beviljat dylik förmån i liknande fall, där anställningshavare vid statens järnvägsbyggnader efter lång anställningstid nödgats på grund av sjukdom avgå ur tjänst utan att uppfylla fordringarna för pension.

I fråga om beloppet av den pension, som riksdagen alltså vill medgiva, må erinras, att järnvägsbyggnadsarbetare vid 55 levnadsår och 25 tjänstår kommer i åtnjutande av pension, som inberäknat pensionstillägg och pensionsförhöjningar numera uppgår till 852 kronor årligen. Med hänsyn till Bergs lägre levnads- och tjänstålder har pensionsbeloppet i förevarande fall — i viss anslutning till de för ordinarie befattningshavare gällande grunderna beträffande sjukpension och med hänsyn tagen till att Berg under några år arbetat endast viss del av året — synts lämpligen böra begränsas till 648 kronor. Detta belopp har anvisats från allmänna indragningsstaten, att utgå från och med den 1 april 1928.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre järnvägsbyggnadsarbetaren *Johan Algot Persson Berg* må från och med den 1 april 1928 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 648 kronor.

IV. Ang. ecklesiastikdepartementet.

48:o.

I en till riksdagen avlåten, den 17 februari 1928 dagtecknad proposition nr 92 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. vaktmästaren vid pedagogiska biblioteket i Stockholm *Sven Petter Romulus* må från och med den 1 oktober 1927 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 200 kronor.

Med hänsyn till att Romulus' långvariga tjänstgöring vid pedagogiska biblioteket fortsatts under åtskilliga år efter hans entledigande från befattning såsom läroverksvaktmästare har riksdagen icke velat motsätta sig, att en mindre tilläggspension beviljas honom för berörda tjänstgöring. Beträffande det av Eders Kungl. Maj:t i sådant avseende föreslagna beloppet har riksdagen icke funnit anledning till annan erinran än att tilläggspensionen, vilken givetvis bör anses såsom nyreglerad, synts böra jämkas till närmast lägre i helt krontal med 12 delbara belopp och alltså bestämmas till 192 kronor.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att f. d. vaktmästaren vid pedagogiska biblioteket i Stockholm Sven Petter Romulus må från och med den 1 oktober 1927 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 192 kronor.

49:o.

Under punkten 2 av förevarande proposition föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att nattvakten vid nationalmuseum *Carl Leonard Wedin* må från allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 720 kronor, att till honom utgå från och med månaden näst efter den, varunder han erhållit avsked från sin anställning vid museet.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

50:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 3 av samma proposition föreslagit riksdagen medgiva, att ritterskan vid naturhistoriska riksmuseet fru *Lovisa Teresia Ekblom*, född Jansson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon kommer att avgå från sin befattning vid museet, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension från allmänna indragningsstaten av 1,404 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

51:o.

Uti punkten 4 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att extra biträdet vid domkapitlet i Göteborg *Anna Amalia Norlund* må från och med den 1 juli 1928 under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension till belopp av 1,320 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

52:o.

Under punkten 5 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att åt förre sekreteraren hos skandinaviska konstnärsföreningen i Rom, arkitekten *Sven Kristenson*, må från och med ingången av år 1928 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd av 492 kronor,

under villkor att minst ett lika stort belopp under samma tid lämnas Kristenson av skandinaviska föreningen i Rom och med iakttagande tillika, att å det av statsmedel utgående understödet icke må åtnjutas någon tilläggsförmån.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (I:262), vari hemställts, »att riksdagen måtte, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 92, i vad angår punkten 5, medgiva, att det belopp av 492 kronor, som enligt propositionen skulle från allmänna indragningsstaten utgå såsom årligt understöd åt arkitekten Sven Kristenson under hans återstående livstid, får utgå oberoende av det i propositionen därvid fastade villkoret, att minst ett lika stort belopp lämnas Kristenson av skandinaviska föreningen i Rom».

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och berörda motion, medgivit, att åt förre sekreteraren hos skandinaviska konstnärsföreningen i Rom, arkitekten Sven Kristenson, må från och med ingången av år 1928 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd av 492 kronor, med iakttagande, att å det sålunda utgående understödet icke må åtnjutas någon tilläggsförmån.

53:o.

Under punkten 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. professorn i geografi vid universitetet i Uppsala *Axel Hamberg* må, räknat från och med den 1 februari 1928, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig tilläggs pension av 1,500 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet anförts har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

54:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 7 riksdagen medgiva, att vaktmästarin vid universitetets i Uppsala geologisk-mineralogiska institution *A. R. Andersson* må från och med den dag, då han tillträder honom författningsenligt tillkommande pension, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en tilläggs pension av 336 kronor för år.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

55:o.

I punkten 8 av förevarande proposition nr 92 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. ämneslärarinnan vid statens högre lärarinneseminarium i Stockholm och den därmed förenade normalskolan för flickor *Anna Elisabeth Sofia Gahm* må från och med den 1 september 1927 under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension — en årlig tilläggs pension å allmänna indragningsstaten till ett belopp av 190 kronor, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Då riksdagen tidigare i liknande fall medgivit tilläggs pension, grundad på tillgodoräknande av tjänstgöring utom statens tjänst, har riksdagen icke velat motsätta sig bifall till Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag. Riksdagen

får sålunda anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

56:o.

Uti punkten 9 av förevarande proposition föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att f. d. ämneslärarinnan vid statens högre lärarinneseminarium i Stockholm och den därmed förenade normalskolan för flickor *Dagmar Lauritzen* må från och med den 1 november 1927 under sin återstående livstid uppbära — utöver hennes författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till ett belopp av 190 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

57:o.

Under punkten 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. lektorn vid högre allmänna läroverket i Norrköping *Ernst Gustaf Adolf Rönblad* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten ägt rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en årlig tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 840 kronor, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Riksdagen får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

58:o.

Uti punkten 11 av samma proposition har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen medgiva, att lektorn vid högre allmänna läroverket i Falun *Alfred Emanuel Westholm* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från tjänsten äger rum, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningsenligt tillkommande pension — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 550 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

Riksdagen får anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

59:o.

Eders Kungl. Maj:t har i punkten 12 föreslagit riksdagen medgiva, att biträdande teckningslärarinnan vid högre allmänna läroverket i Norrköping *Gertrud Ahlander* må från och med månaden näst efter den, varunder hon frånträder sin befattning vid läroverket, dock tidigast från och med den 1 juli 1928, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,728 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke föranlett erinran från riksdagens sida, varför riksdagen anmäler, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

60:o.

Under punkten 13 föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att envar av förra vaktmästaren vid samskolan i Vadstena *Wilhelmina Lindroth* samt vaktmästarna vid samskolan i Norrtälje *Karl Magnus Åkerstén*, vid realskolan i Varberg *Gustaf Johanson*, vid högre allmänna läroverket i Nyköping *Carl Erik Strömvall*, vid högre allmänna läroverket i Östersund *Johannes Lundqvist* och vid högre latinläroverket i Göteborg *Johan Absalon Karlberg* må, *Wilhelmina Lindroth* från och med den 1 oktober 1927 samt var och en av *Åkerstén*, *Johanson*, *Strömvall*, *Lundqvist* och *Karlberg* från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hans innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension, *Wilhelmina Lindroth* med 984 kronor, vardera av *Åkerstén* och *Johanson* med 1,320 kronor, samt var och en av *Strömvall*, *Lundqvist* och *Karlberg* med 1,584 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, som överensstämmer med vad riksdagen tidigare i åtskilliga motsvarande fall medgivit, har icke föranlett någon erinran från riksdagens sida, i följd varav riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

61:o.

I punkten 14 föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Karlstad *Johan Samuel Henriksson* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hans innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,260 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

62:o.

I punkten 15 av förevarande proposition nr 92 har Eders Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, att lärarinnan vid tekniska skolan i Stockholm *Hilda Karolina Emilia Petersohn* må från och med månaden näst efter den, under vilken hon avgår från sin tjänst vid skolan, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 660 kronor.

Av utredningen i ärendet framgår, att *Hilda Karolina Emilia Petersohn* innehaft ordinarie befattning såsom teckningslärarinna vid statens folkskoleseminarium i Stockholm och för denna befattning åtnjuter pension. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, tillträdde hon nämnda befattning i september 1896, och genom statskontorets beslut den 27 juli 1920 förklarades hon berättigad att från och med månaden näst efter den, vari avgång från tjänsten komme att äga rum, åtnjuta pension. Då hon innehade 24 för pension beräknliga tjänstår men för hel pension erfordrades 30 tjänstår, bestämdes pensionen till avkortat belopp, motsvarande $\frac{24}{30}$ av det för henne gällande pensionsunderlaget, 2,650 kronor, eller till 2,120 kronor, vilket belopp enligt sedermera utfärdade bestämmelser omreglerats till ny pension.

Det nu anförda giver vid handen, att *Petersohns* anställning vid tekniska

skolan under större delen av anställningstiden varit en bisyssla vid sidan av hennes ordinarie befattning vid folkskoleseminariet i Stockholm. Under sådana förhållanden och med hänsyn jämväl till att nämnda anställning icke varit statstjänst, har riksdagen funnit det innebära betänkligheter att för berörda anställning bereda särskild pension av statsmedel.

Emellertid har Petersohn under en del år före tillträdet till statstjänsten fullgjort tjänstgöring vid tekniska skolan. Denna tjänstgöring har, enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat av handlingarna i ärendet, uppgått för läsåren 1883—1886 till 6 undervisningstimmar per vecka, för åren 1887—1892 och 1895—1896 till 18 veckotimmar samt för åren 1893—1894 till 20 veckotimmar. I anslutning till vad riksdagen under punkterna 55—58 i det föregående beslutit, har det synts riksdagen skäligen kunna medgivas, att hon av ifrågavarande tjänstgöring före tillträdet till statstjänsten må för pension å statstjänsten tillgodoräknas två tredjedelar av den tid, tillhopa omkring 9 år, varunder undervisningsskyldigheten omfattat 18 veckotimmar eller däröver. Härigenom skulle hon tillgodoräknas ytterligare 6 tjänstår, varigenom pensionen för statstjänsten skulle uppgå till oavkortat belopp, 2,650 kronor. Skillnaden mellan sistnämnda belopp och den henne författningsenligt tillerkända pensionen eller (2,650—2,120) 530 kronor har synts böra utgå såsom tilläggspension å allmänna indragningsstaten. Sammanlagda pensionsbeloppet torde böra regleras i enlighet med föreskrifterna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att f. d. teckningslärarinnan vid folkskoleseminariet i Stockholm Hilda Karolina Emilia Petersohn må från och med månaden näst efter den, under vilken hon avgår från innehavande anställning vid tekniska skolan i Stockholm, under sin återstående livstid uppbära — utöver henne författningsenligt tillkommande pension å 2,120 kronor årligen — en tilläggspension å allmänna indragningsstaten till belopp av 530 kronor för år, med rätt att å sammanlagda pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

63:o.

I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1928 dagtecknad proposition nr 131 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att vardera av husmodern vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte *Blenda Edström* och översköterskan vid samma anstalt *Rebecka Gustafson* må från och med månaden näst efter den, varunder avgång från tjänsten kommer att äga rum, under sin återstående livstid uppbära, utöver henne författningsenligt tillkommande pension, en tilläggspension från allmänna indragningsstaten till sådant belopp, att densamma jämte den författningsenligt utgående pensionen uppgår till samma årliga belopp, som skulle hava utgått, därest vederbörande vid avgången från sin befattning innehaft samtliga med denna förenade ålderstillägg, med rätt att å sammanlagda

pensionsförmånen åtnjuta förhöjning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 18 juni 1925 (nr 280).

1926 års riksdag medgav, att ordinarie befattningshavare vid vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte skulle efter prövning av Eders Kungl. Maj:t i varje särskilt fall kunna för erhållande av ålderstillägg tillgodoräknas föregående tjänstgöring av motsvarande beskaffenhet vid den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten i Vänersborg, vilken sistnämnda anstalts verksamhet upphörde i och med statsanstaltens tillkomst. Husmodern och över-sköterskan vid Lundaanstalten, vilka tidigare innehåft anställning vid Vänersborgsanstalten och erhöilo ordinarie befattning i samband med Lundaanstaltens öppnande, uppfyllde fordringarna för erhållande av samtliga ålderstillägg i enlighet med nyssnämnda medgivande men hava enligt gällande avlöningsvillkor icke kunnat tillerkännas dylika tillägg, enär de vid tidpunkten för riksdagens beslut i ämnet redan uppnått pensionsåldern.

Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att vardera av ifrågavarande befattningshavare skulle tillerkännas en tilläggs pension till sådant belopp, att densamma jämte författningens enligt utgående pension motsvarar vad som skulle hava i pension utgått, därest vederbörande vid avgången från befattningen innehåft samtliga med densamma förenade ålderstillägg.

Vad sålunda föreslagits har riksdagen funnit sig böra biträda. För bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag synes riksdagen särskilt tala den omständigheten, att befattningshavarna i fråga fullgjort den för ålderstilläggen erforderliga tjänstgöringen före inträdet i pensionsåldern och alltså, därest riksdagens medgivande till tillgodoräknande lämnats dessförinnan, skulle varit berättigade till de pensionsförmåner, som nu föreslagits.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition vunnit riksdagens bifall.

64:o.

I en till riksdagen avlåten, den 16 mars 1928 dagtecknad proposition nr 181 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till förre eleven vid folkskoleseminariet i Uppsala *Bror Emil Leonard Hellström* må från och med den 15 februari 1927 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd av 500 kronor, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Även riksdagen finner omständigheterna i förevarande fall vara av den ömmande beskaffenhet, att understöd av statsmedel billigtvis synes böra medgivas. Riksdagen delar departementschefens uppfattning, att med hänsyn till fallets säregna art ett bifall till förslaget knappast synes behöva medföra betänkliga konsekvenser.

Mot det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna understödsbeloppet har riksdagen icke funnit anledning till erinran.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

65:o.

I en till riksdagen avlåten, den 16 mars 1928 dagtecknad proposition nr 182 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm *Anna Lovisa Strömgren*, född Jarl, må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hennes innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,056 kronor.

Riksdagen, som funnit det vara billigt, att Strömgren efter avgången ur tjänst tillerkännes pension, har beträffande pensionsbeloppets storlek ansett sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Med återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att vaktmästaren vid statens provskola, nya elementarskolan i Stockholm *Anna Lovisa Strömgren*, född Jarl, må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hennes innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,056 kronor.

66:o.

I punkten 2 av samma proposition nr 182 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm *Karl Johan Lindström* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hans innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,356 kronor.

Riksdagen har funnit det vara billigt, att Lindström vid avgång ur tjänst tillerkännes pension av statsmedel. Beträffande pensionsbeloppets storlek har riksdagen intet funnit att erinra mot det beräkningssätt, som legat till grund för Eders Kungl. Maj:ts förslag och som tidigare i åtskilliga liknande fall tillämpats.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Östermalm i Stockholm *Karl Johan Lindström* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från hans innehavande befattning äger rum, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,356 kronor.

V. Ang. jordbruksdepartementet.

67:o.

I en till riksdagen avlåten, den 24 februari 1928 dagtecknad proposition nr 109 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, i punkten 1 före-

slagit riksdagen medgiva, att arbeterskan vid trädgårdsskolan vid Alnarp *Fredrika Kristina Magnusson* må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning därstädes, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 384 kronor.

Riksdagen, som medgivit, att pension beredes arbeterskan Magnusson, har beträffande beloppet av denna förmån icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får förty anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

68:o.

Under punkten 2 av förevarande proposition nr 109 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förutvarande extra assistenten vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdet avdelning för lantbrukskemi *Lars Hugo Larsson* må, räknat från och med den 1 juli 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,716 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra medgiva, att pension beredes Larsson. I fråga om storleken av denna förmån har riksdagen — som vill erinra att 1927 års riksdag under liknande omständigheter beviljat pension till belopp av 1,716 kronor åt extra assistenten vid centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet K. W. Svensson — icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning vunnit riksdagens bifall.

69:o.

Uti punkten 3 av samma proposition föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förutvarande läraren vid veterinärhögskolan, förutvarande regementsveterinären i reserven *Axel Robert Pålman* må, räknat från och med den 1 september 1926, under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig tilläggspension av 120 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, som överensstämmer med vad 1926 års pensionsutredning och statskontoret i avgivna utlåtanden föreslagit, innebär, att Pålman skulle, i anslutning till vad tidigare i vissa liknande fall medgivits, tillerkännas en tilläggspension till sådant belopp, att sammanlagda pensionsförmånerna motsvara hans civila pension med tillägg av $\frac{1}{3}$ av den militära pensionen.

Riksdagen får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

70:o.

Eders Kungl. Maj:t har under punkten 4 föreslagit riksdagen medgiva, att amanuensen hos lantmäteristyrelsen, f. d. överstelöjtnanten *Gustaf Sahlén* må, utöver honom på grund av hans förutvarande militära anställning tillkomman-

de pensionsförmåner, från och med den 1 januari 1928 åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,116 kronor.

Riksdagen har funnit det vara billigt, att Sahlin efter avgången från sin amanuensbefattning i lantmäteristyrelsen tillerkännes pension för denna befattning. Vad angår storleken av pensionen anser riksdagen, i överensstämmelse med vad som hittills i allmänhet pläгат tillämpas, en reduktion av eljest ifrågakommande belopp böra äga rum med anledning av att Sahlin icke i egenskap av tjänsteman i lantmäteristyrelsen haft att erlægga avgifter för sin pensionering. Med avseende å denna fråga är emellertid att märka, att Sahlin under anställningstiden uppburit oreglerad avlöning med därå belöpande, enligt gynnammare grunder beräknat dyrtidstillägg, medan å pensionen, om ej annat föreskrives, kommer att utgå dyrtidstillägg enligt de för nyreglerade pensioner gällande mindre förmånliga grunderna. Därest Sahlins löneförmåner omräknades till nyreglerad avlöning och den ifrågavarande pensionen med denna utgångspunkt beräknades enligt av lantmäteristyrelsen tillämpade grunder — mot vilka riksdagen ej finner anledning till erinran — skulle pensionen komma att uppgå till i runt tal 1,280 kronor. Då det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet syntes riksdagen innefatta en skälig reduktion av nyssnämnda summa, har riksdagen även med den principiella utgångspunkt, från vilken riksdagen bedömt frågan, ansett sig böra lämna bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

71:o.

Under punkten 5 av ifrågavarande proposition nr 109 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att läraren vid lantmateriundervisningen, lantbruksinstitutet vid Ultuna och skogshögskolan *John Louis Nathorst* må under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 4,200 kronor, varav 3,000 kronor för lärarbefattningen vid lantmateriundervisningen samt 600 kronor för vardera av lärarbefattningarna vid nämnda lantbruksinstitut och skogshögskolan, att för varje befattning utgå från och med månaden näst efter den, varunder avgång från befattningen äger rum.

Även riksdagen har funnit det vara billigt, att Nathorst tillerkännes pension vid avgång från sina anställningar i statens tjänst. I fråga om pensionsbeloppet har riksdagen kunnat ansluta sig till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit.

Riksdagen får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

72:o.

I punkten 6 föreslår Eders Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra vaktmästarbiträdet å avvittringskontoret i Umeå änkan *Anna Sofia Glas, född Danielsson* må, räknat från och med den 1 januari 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 300 kronor.

Såsom av utredningen i ärendet framgår har änkan Glas endast omkring 14 år varit anställd i statens tjänst. Vid sådant förhållande har riksdagen funnit det vara tveksamt, huruvida pension borde beredas henne. Enär emellertid hen-

nes anställning upphört till följd av avvitringsverkets indragning, har riksdagen icke velat motsätta sig, att pension till det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet beviljas.

Riksdagen får förty anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

73:o.

Uti punkten 7 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att ritbitrådet *Maria Rosman* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 420 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

74:o.

Under punkten 8 av förevarande proposition nr 109 har Eders Kungl. Maj:t slutligen föreslagit riksdagen medgiva, att förre förste expeditionsvakten vid Sveriges geologiska undersökning *Alfred Hjalmar Olsson* må, räknat från och med den 20 oktober 1927, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära, förutom honom författningsenligt tillkommande pension, en årlig tilläggspension av 504 kronor.

Riksdagen, som funnit en tilläggspension i förevarande fall vara väl motiverad, har ej funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit. I likhet med statskontoret, som avgivit utlåtande i ärendet, anser sig riksdagen böra framhålla, att förhållandena i detta fall synas vara av den säregna art, att ett beslut i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag ej synes kunna medföra några icke önskvärda konsekvenser.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågakvarande framställning.

75:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 116) har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja arbetaren *Per Larsson*, Lomma, från den $\frac{1}{1}$ 1928 så länge han lever ett årligt understöd till belopp, som må befinnas skäligt».

Med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst har riksdagen ansett sig böra medgiva, att en mindre pension beviljas Larsson under hans återstående livstid. Mot vad statskontoret i avgivet utlåtande i detta avseende föreslagit har riksdagen intet haft att erinra.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre arbetaren vid Alnarps egendom och Alnarps trädgårdar *Per Larsson* må från och med den 1 januari 1928 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

VI. Ang. handelsdepartementet.

76:o.

I en till riksdagen avläten, den 13 januari 1928 dagtecknad proposition nr 10 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av

statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att kaptenen i Skaraborgs regementes reserv, förste torvingenjören *Ernst Jacob Wallgren* må utan rubbning av den pension med tillhörande förhöjningar, som han åtnjuter såsom förutvarande innehavare av militär beställning, från och med dagen näst efter den, då han lämnar befattningen såsom förste torvingenjör, dock tidigast från och med den 1 maj 1929, under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 2,508 kronor årligen.

Riksdagen, som vill medgiva att särskild pension beviljas Wallgren för hans tjänstgöring som förste torvingenjör, har intet haft att erinra mot att denna pension tillmätes med utgångspunkt från ett beräknat pensionsunderlag av 5,076 kronor, motsvarande hel pension för ordinarie tjänsteman i 24:e lönegraden. Emellertid torde det böra beaktas, att Wallgren i egenskap av civil befattningshavare icke haft att erlägga några pensionsavgifter. Med anledning härav synes, i anslutning till hittills tillämpad praxis, viss reduktion av pensionsbeloppet böra äga rum. Riksdagen har funnit sig böra bestämma tilläggs pensionen till ett belopp av 1,944 kronor, varigenom sammanlagda pensionsförmånen skulle komma att utgöra omkring 5,800 kronor.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att kaptenen i Skaraborgs regementes reserv, förste torvingenjören *Ernst Jacob Wallgren* må utan rubbning av den pension med tillhörande förhöjningar, som han åtnjuter såsom förutvarande innehavare av militär beställning, från och med dagen näst efter den, då han lämnar befattningen såsom förste torvingenjör, dock tidigast från och med den 1 maj 1929, under sin återstående livstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp av 1,944 kronor årligen.

77:o.

Under punkten 2 av förevarande proposition nr 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att e. o. kanslibiträdet hos kommerskollegium fröken *Gurli Hegardt* må från och med månaden näst efter den, då hon lämnar sin anställning hos nämnda ämbetsverk, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,008 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

78:o.

I en till riksdagen avlåten, den 9 mars 1928 dagtecknad proposition nr 160 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

dels att ombudsmannen vid sjömanshuset i Piteå *Karl Axel Magnus Dyne-sius* må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från befattningen äger rum, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta årligt understöd med fyrahundrasjuttiofem kronor,

dels ock att å ifrågavarande understöd må utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl, att, därest till Dynesius årligt understöd utbetalas jämväl från vederbörande sjömanshuskassa, dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda understödsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast med vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper på den från allmänna indragningsstaten utgående delen av understödsbeloppet.

Riksdagen har icke funnit anledning till annan invändning mot Eders Kungl. Maj:ts förslag än att det ifrågasatta understödet av praktiska skäl synts böra jämkas till närmaste i fullt krontal med 12 jämnt delbara belopp och alltså bestämmas till 480 kronor.

Riksdagen får förty anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgivit,

dels att ombudsmannen vid sjömanshuset i Piteå Karl Axel Magnus Dynesius må från och med månaden näst efter den, under vilken avgång från befattningen äger rum, å allmänna indragningsstaten under sin återstående livstid åtnjuta årligt understöd med 480 kronor;

dels ock att å ifrågavarande understöd må utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande likväl, att, därest till Dynesius årligt understöd utbetalas jämväl från vederbörande sjömanshuskassa, dyrtidstillägget skall beräknas å det sammanlagda understödsbeloppet men av statsmedel bestridas allenast med vad som av det sålunda beräknade dyrtidstillägget belöper på den från allmänna indragningsstaten utgående delen av understödsbeloppet.

Stockholm den 1 juni 1928.

Med undersåtlig vördnad.